

2784

7548

SPRAWOZDANIE OGÓLNE

Z DZIAŁALNOŚCI

TOWARZYSTWA OGRODNICZEGO W KRAKOWIE

ZA ROK 1908.

NAKŁADEM TOWARZYSTWA OGRODNICZEGO W KRAKOWIE.
W DRUKARNI „CZASU“ W KRAKOWIE.

SPRAWOZDANIE OGÓLNE

Z DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA OGRODNICZEGO W KRAKOWIE za rok 1908.

roku 1908, piętnastym istnienia Towarzystwa, mieściło się ono w lokalu własnym (ulica Gołębia l. 18). W lokalu Towarzystwa znajdowało się: biuro, biblioteka, czytelnia i muzeum Towarzystwa; urzędowali: sekretarz, skarbnik, bibliotekarz i stały funkcyjnarzys Towarzystwa; odbywały się zebrańia: Wydziału, komisyj, wieczorne kursa ogrodnictwa. Posiedzenia miesięczne odbywały się w sali wykładowej gmachu chemicznego uniwersytetu Jagiellońskiego.

Ruch członków.

Towarzystwo liczyło w początku roku 1908:

Członków honorowych	5
„ założycieli	4
„ czynnych	200
„ nadzwyczajnych	93
Razem członków	302

W końcu roku 1908 liczyło Towarzystwo:

Członków honorowych	5
„ założycieli	4
„ czynnych	196
„ nadzwyczajnych	117
Razem członków	322

przybyło więc Towarzystwu w ciągu roku 1908 członków nadzwyczajnych 24.

Posiedzenia Towarzystwa.

Towarzystwo odbyło w r. 1908 — 10 posiedzeń, z tych 2 walne i 8 zwyczajnych.

Na nadzwyczajnem walnem posiedzeniu, odbytem w dniu 29. stycznia 1908 r., upoważniono Wydział Towarzystwa ogrodniczego do

zaciągnięcia dla zakładu Towarzystwa „Glinka“ pożyczki (do sumy maksymalnej 20.000 K.) celem zaopatrzenia „Glinki“ w pewien kapitał obrotowy, któryby pozwolił doczekać spokojnie wzrostu dochodów, przewidywanego z rozszerzonych szkółek.

Na temże posiedzeniu rozpatrywano i odesłano do Wydziału Towarzystwa wniosek p. Kazimierza Brzezińskiego, dyrektora zakładu sadow. w Zaleszczykach, aby organizujący się kurs przerobów owocowych w Zaleszczykach zrobić w związku z kursem wieczornym ogrodnictwa przy Tow. ogrodniczem w Krakowie — oraz wniosek p. Pola, który proponuje akcyę w celu rozwoju hodowli nasion w kraju.

Na Walnem zgromadzeniu w dniu 2. marca przyjęto sprawozdanie z działalności rocznej Towarzystwa i jego instytucyj, jak pisma „Ogrodnictwo“, kursów i zakładu „Glinka“ oraz komisji kontrolującej ze stanu kasy. Na wniosek członka komisji kontrolującej p. Schenkera udzielono Wydziałowi absolutorium z zarządu funduszami Towarzystwa w roku 1907.

Przystąpiono do sprawy wyborów nowego Wydziału i na wniosek pani Szolayskiej uchwalono przez aklamacyę zachowanie w całości dotychczasowego Wydziału.

Do komisji rewizyjnej na r. 1908 wybrani zostali pp. Schenker i Graca, na zastępców pp. Pol i Bojarski.

Posiedzenia zwykle (miesięczne) odbywały się w pierwszą środę każdego miesiąca, z wyjątkiem styczniowego, które przełożono na 29. stycznia, łącząc je z Walnem nadzwyczajnem — marcowego, które odbyło się dnia 2. rzeczonego miesiąca, i grudniowego posiedzenia, które z powodu uroczystości jubileuszu cesarskiego, odłożono na drugą środę miesiąca, t. j. na dzień 9. grudnia.

Nastąpiła także, jak co roku, przerwa wakacyjna w posiedzeniach w lipcu, sierpniu i wrześniu. Nadto nie odbyło się posiedzenie lutowe.

Na posiedzeniach miesięcznych odczytywano i przyjmowano protokoły z posiedzeń poprzednich, sprawozdania z działalności Wydziału od ostatniego posiedzenia, sprawozdania z kursów wieczornych i nauczycielskich, ze zakładania sadow wzorowych, z działalności komisji hodowli nasion w kraju.

Dyskutowano i głosowano nad wnioskami członków, które przyjmowano, odrzucano lub przekazywano Wydziałowi. Urządzano odczyty i pogadanki, dyskutowano nad niemi, przedstawiano nowe narzędzia ogrodnicze, rośliny, owoce i t. p. Po zakończeniu posiedzenia rozlosowywano pomiędzy obecnych członków rośliny doniczkowe, dostarczane ze szklarni zakładu Towarzystwa ogrodniczego „Glinka“.

Na posiedzeniach Towarzystwa (miesięcznych) wygłoszono 20 odczytów i pogadanek w następującym porządku:

Dnia 29. stycznia p. Malecki mówił o wystawie róż, jaką Wydział ma zamiar zorganizować w roku bieżącym.

P. I. Klus przedstawił kilka roślin kwitnących, jak *Begonia rosea*, *Schroederi*, *Primula chinensis stellata*, *Primula obconica*. Pokazuje rośliny hortensyi i mówi o hodowli i znaczeniu w ogrodzie tej rośliny.

P. Müldner, skarbnik Tow., zawiadomił, że Wydział kooptował na wolne w niem miejsce p. dr. Seweryna Krzemieniewskiego.

Dnia 2. marca p. Pol pokazał kwitnący okaz *Epidendron* z ogrodu botanicznego krak. i mówił o hodowli tych storczyków.

Dnia 1. kwietnia nastąpił odczyt p. dr. Krzemieniewskiego „O roślinach świecących“, demonstrowany kulturami świecących bakteryj.

Dnia 6. maja p. Müldner miał odczyt o środkach zapobiegawczych przeciw przymrozkom.

P. prof. Ziobrowski przedstawił *Rehmannia angulata* w kwiecie. Wartość tej rośliny ozdobnej nie odpowiada, zdaniem prof. Ziobrowskiego, opinii, jaką jej robiono. Dalej *Cineraria radiata hybrida*, *Viola cornuta* w 2 odmianach, *Viola hortensis perennis*, jak również kolekcję bratków szlachetnych odmian.

P. Pol przedstawił ze szklarni ogrodu botanicznego *Epidendrum atropurpureum* w kwiecie.

Dnia 3. czerwca p. Pol mówił o pierwszym dziesięcioleciu istnienia wydawnictwa Towarzystwa ogrodniczego „Ogrodnictwo“ i streszcza historię organu Towarzystwa.

Nastąpiła pogadanka p. Müldnera „o roślinach mlecznych“.

Ks. kanonik Drohojowski przedstawił kilka odmian pięknych, nowych, pustych piwonij drzewiastych w kwiecie i nową odmianę lewkonii.

Prezes prof. Janczewski przedstawił dojrzałą dopiero i doskonale przechowaną gruszkę z odmiany *Charles Cognée*.

Dnia 7. października p. Müldner zawiadomił o ustąpieniu członka Wydziału p. B. Maleckiego.

Nastąpiła pogadanka p. Müldnera o roślinach trujących.

P. dr. Krzemieniewski mówił „O roślinności górskiej“. Prelegent demonstrował swój odczyt bogatym zbiorem tych roślin przeważnie tatrzańskich.

Dnia 3. listopada Prezes Towarzystwa, prof. E. Janczewski, wypowiedział odczyt o groźnej chorobie agrestu, powodowanej przez amerykańskiego mączniaka, „*Sphaerotheca mors uvae*“. Prelegent przedstawił historię zawleczenia tej choroby z Ameryki i rozpowszechnienia się jej w Europie, opisał naturę grzyba i podał środki, jakich próbowano w celu zwalczania go. Prof. Janczewski ilustrował odczyt okazami chorych gałązek i owoców agrestu.

P. H. Müldner mówił o znaczeniu i hodowli na sałatę, rzeżuchy wodnej czyli rukwi (*Nasturtium officinale*) i przedstawił historię hodowli tej rośliny w zachodniej Europie.

P. Klus przedstawił jako piękne rośliny szklarniowe i pokojowe *Marantha zebrina*, *glicci*, *sanguinea* i *bicolor*.

P. Pol przedstawił oryginalny kwiat kokornaku (*Aristolochia elegans*).

Dnia 9. grudnia p. prof. Ziobrowski, jako przewodniczący komitetu hodowli nasion w kraju, zdał sprawę z dotychczasowej działalności komitetu i podniósł, iż w łonie komitetu powstała myśl

utworzenia stowarzyszenia udziałowego, które się zajmie handlem nasion i opierając się na tem, wytworzy stopniowo produkcję.

P. Müldner wygłosił pogadankę o hodowli kwiatów w pokoju w zimie.

P. Pol mówił o dzbanecznikach (*Nepenthes*), ich właściwościach botanicznych, pochodzeniu i hodowli.

P. Pol demonstrował odczyt wspaniałemi okazami dzbanuszkami, od ogrodu botanicznego krak., pokrytymi licznymi dzbanuszkami, od których te rośliny wzięły nazwę. Przedstawił mianowicie: *Nepenthes Starriana*, *superba*, *Moorganiana*, *Dicksoniana*, *Raflesiana*, *Dormaniana*.

Posiedzenia Wydziału. Wydział odbył 15 posiedzeń. Na posiedzeniach zajmował się załatwianiem bieżących spraw administracyjnych, układaniem i rozpatrywaniem projektów, które miały być przedstawione następnie na zebraniach ogólnych, załatwianiem spraw i wniosków, podlegających wedle statutu jego wyłącznej kompetencji, układaniem porządku dziennego i staraniem się o odczyty i pogadanki na miesięcznych posiedzeniach Towarzystwa. — Ze spraw przeprowadzonych przez Wydział ważniejszymi były:

Zakupno i rozdzielenie premij w drzewkach owocowych i roślinach pokojowych. Wydawanie miesięcznika „Ogrodnictwo“ i staranie się o zabezpieczenie materialnej strony pisma.

Urządzenie kursów teoretycznych zimowych ogrodnictwa, praktycznych całorocznych kursów ogrodnictwa, zakładanie sadów wzorowych, akcyja w sprawie hodowli nasion w kraju. — W sprawie kursów przeprowadził Wydział korespondencyje z władzami i składał rachunki ze subwencji, mianował kierowników i nauczycieli, zaopatrywał kursa w potrzebny materiał naukowy.

Wydział kooptował na wolne miejsce nowego członka Wydziału p. dr. Krzemieniewskiego i przyjął rezygnację p. insp. B. Maleckiego.

Niezależnie od posiedzeń w komplecie, urzędowali w lokalu Towarzystwa we wtorki i piątki od 6—8 wieczorem skarbnik i sekretarz Towarzystwa.

Codziennie od godziny 6—8 wieczorem urzędował w lokalu stały funkcyonaryusz Towarzystwa.

Członkowie Towarzystwa otrzymali premie, mianowicie zamiejscowi i niektórzy miejscowi — drzewka owocowe, miejscowi kwiaty w doniczkach.

Zakład sadowniczy „Glinka“.

W roku sprawozdawczym Zakład powiększał w dalszym ciągu kultury drzew piennych i karłowych na polach dodzierżawionych. Na gruncie własnym wykopano drzewka z trzech kwater, na których na razie prowadzone będą kultury warzyw. Bardzo pomyślny wzrost z drzewek z wiosny osłabł wskutek słoty w ciągu lata. Na ogół wzrost był normalny.

Popyt na drzewka stale wzrasta, z czego wniosek, że Zakład zyskuje coraz większe zaufanie u swych odbiorców.

W r. b. dało się zauważyć b. silne zapotrzebowanie na śliwy, szczególnie węgierki, drzewa karłowe, wreszcie czereśnie i wiśnie. Znaczną część zamówień uskutecznilo na wiosnę do Galicyi wschodniej.

Do sprzedaży na wiosnę r. 1909 pozostało 10,200 drzewek.

Przypuszczalna ilość drzewek do sprzedaży na jesień r. 1909 i na wiosnę r. 1910 przedstawia się następująco:

Jabloni	7.720 sztuk
Grusz	3.616 „
Śliw	1.536 „
Czereśni i wiśni	1.679 „
<hr/>	
Razem	14.551 sztuk

Wiosną r. 1909 posadzi Zakład:

42.000	podkładek pod drzewa pienne
6.000	„ „ „ karłowe.

Sprawozdanie z kursów wieczornych przy Towarzystwie ogrodniczem.

Wieczorne kursa ogrodnictwa w roku bieżącym rozpoczęły się dnia 3. listopada (we wtorek) 1908 roku, skończą się zaś w drugiej połowie marca 1909 r.

Wykłady na tych kursach odbywają się w lokalu Towarzystwa ogrodniczego (ul. Gołębia l. 18) codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt, od godziny 4 lub 5 do godziny 8 wieczorem.

Przedmioty wykładane są następujące:

Pomologia. Nauka o pochodzeniu, wzroście i najważniejszych odmianach drzew i krzewów owocowych. 1 godzina tygodniowo; wyklada Inspektor docent J. Brzeziński.

Sadownictwo. Prowadzenie szkólek, rozmnażanie, hodowla i cięcie drzew i krzewów owocowych. 3 godziny tygodniowo; wyklada Inspektor docent J. Brzeziński.

Warzywnictwo. Hodowle warzyw w inspekcji i na gruncie. 2 godz. tygodniowo; wyklada dyr. Szarek.

† **Teorya zakładania parków.** 1 godzina tygodniowo; wyklada I. Klus.

Hodowla roślin ozdobnych szklarniowych i gruntowych. 4 godziny tygodniowo; wyklada I. Klus.

† **Rysowanie i zakładanie kwietników.** 1 godzina tygodniowo; wyklada G. Pol.

† **Zasadnicze pojęcia o miernictwie ogrodniczem.** Kurs 15. godzinny (w maju); wyklada inspektor G. Pol.

† **Dendrologia.** Opis i rozmnażanie drzew i krzewów ozdobnych; 10. godzinny kurs (w terminie później oznaczyć się mającym); wyklada Instr. Wł. Lichański.

Chemia. Zasadnicze pojęcia z chemii. Kurs zamknięty w 20 wykładach (4 godziny tygodniowo), wyklada w zastępstwie Dra Krzemieniewskiego p. Wł. Vorbrodt.

Botanika — po ukończeniu kursu chemii — 4 godziny tygodniowo; wyklada w zastępstwie Dra Krzemieniewskiego p. Dr B. Namysłowski.

Gleba i nawozy — po ukończeniu kursu chemii — 2 godziny tygodniowo; wyklada p. Wł. Vorbrodt.

† **Rachunkowość** w zastosowaniu do ogrodnictwa. 1 godzina tygodniowo z praktycznymi ćwiczeniami; wyklada A. Wiśniewski.

† **Pszczelnictwo.** 2 godziny tygodniowo; wyklada dyr. Szarek.

Oprócz powyższych wykładów odbywają się w niedzielę ćwiczenia botaniczne, prowadzone przez p. Dra Namysłowskiego. Uczęszcza na nie 11 osób.

Na kursa wieczorne zapisało się 71 słuchaczy, z czego przypada na:

Ogrodników i praktykantów ogrodniczych	11
Słuchaczy uniwersytetu	7
Kobiety (w tem 11 sł. uniw., 1 nauczycielka)	47
Osób różnych zawodów	6
Razem	71

Egzamina.

Egzamina odbywają się po ukończeniu kursu teoretycznego. Do egzaminów przystępować mogą osoby, które w ciągu roku lub dłużej słuchały wykładów, brały udział w związanych z nimi ćwiczeniach i demonstracjach, a także odbyły przynajmniej roczną praktykę. Osoby, które nie odbywały praktyki w zakładzie Towarzystwa ogrodniczego krakowskiego, ale przedstawiają świadectwa z praktyki, odbywanej gdzieindziej, mogą być dopuszczone do egzaminu — o ile świadectwa ich uznane będą za wystarczające przez dyrekcję kursów.

Przedmioty, zaznaczone w spisie krzyżykami, nie są koniecznymi do uzyskania świadectwa.

Egzamin z ogrodnictwa teoretyczny (po ukończeniu kursu teoret. 1908 r.) złożyło z dobrym postępem osób 8.

Ilość kandydatów i kandydatek do egzaminu w roku bieżącym nie wiadoma jeszcze.

Sprawozdanie z praktyki kursów wieczornych ogrodnictwa.

W roku 1908 zapisało się na pierwsze półrocze od 1. stycznia do 30. czerwca włącznie 31 pań i 1 mężczyzna; na drugie od 1. lipca do 31. grudnia 12 pań; oprócz tych brały udział w ćwiczeniach i te, które przybyły dopiero w listopadzie.

Zajęcia na tych kursach były następujące:

a) w dziale sadownictwa: Ćwiczenia w różnych sposobach sadownictwa; cięcie drzewek owocowych w szkółkach i wycinanie

w tychże czopków; czyszczenie drzew wysokopiennych, karłowych i krzewów owocowych; obcinanie i przywiązywanie moreli i brzoskwiń; sadzenie sadu wzorowego u gospodarza Rumiana w Bolechowicach pod Zabierzowem; sadzenie krzaków agrestu; wysiewanie stratyfikowanego nasienia dziczeków; później pikowanie tychże; cięcie drzew formowanych a później uszczykiwanie tychże; uszczykiwanie i wywiązywanie winorośli, brzoskwiń i moreli; sadzenie dziczeków w szkółce; szczepienie i oczkowanie tychże; robienie odkładów agrestu; ćwiczenia w poznawaniu odmian owoców; sprzątanie owoców i układanie tychże w owocarni; kopanie drzewek w szkółce i pakowanie tychże do wysyłki; zasilanie podglebia u drzew owocowych za pomocą świdra bonitacyjnego i przez kopanie rowków w około drzewek, w które się płynny nawóz nalewał; demonstracye przy regulówce koźmi; ćwiczenia w wytyczaniu sadów.

b) w dziale warzywnictwa: Robienie mat; zakładanie inspektów i obsadzanie ich rzodkiewką, sałatą, ogórkami i melonami; wysiewanie rozsady i później rozpikowywanie tejże; wysiewanie nasienia jarzyn wprost do gruntu; robienie kopców na szparagarni; wycinanie i sortowanie tychże oraz zasilenie ich po skończonym okresie wycinania; sadzenie kapusty i obrabianie tejże; obrabianie truskawek; sadzenie nasiennych wysadków; podwiązywanie i obcinanie pomidorów; przerywanie zbyt gęstego siewu; przysposabianie jarzyn na sprzedaż; wykopywanie jarzyn na jesień z gruntu w celu przechowania ich przez zimę; różne sposoby przechowywania różnych jarzyn (demonstracye na wycieczce); dobieranie typowych okazów na nasienniki.

c) w dziale ogrodnictwa ozdobowego: Czyszczenie, przesadzanie i wywiązywanie roślin wazonowych; wysiewanie drobnych nasion do misek i na cegielki torfowe a następnie pikowanie tychże; sadzonkowanie; pielęgnowanie sadzonek; oczyszczanie korzeniaków i sadzenie tychże do inspektu i w wazony; wysiewanie kwiatów latoowych do inspektu a następnie wysadzanie tychże na przeznaczone miejsca; wysiewanie kwiatów wprost do gruntu; sadzenie roślin cebulkowych i kłabiowych do gruntu; przesadzanie roślin trwałych; wynoszenie i ustawianie roślin zimnego oddziału na dworze; przywiązywanie roślin gruntowych do palików; szczepienie i oczkowanie róż; zbieranie i czyszczenie nasion; wysadzanie z gruntu do wazonów laków, lewkonij, *Culla* i t. d.; sadzenie roślin cebulkowych do wazonów i nakrywanie niektórych piaskiem; wysadzanie ananasów do wazonów celem przetrzymania ich w tym stanie przez zimę; robienie odkładów z goździków; oczyszczanie i wnoszenie roślin na zimę do budynku i skrzyń; obcinanie róż i zachowywanie ich na zimę. — Polewanie roślin i inspektów odbywało się codziennie a czyszczenie rabat, klombów i t. d. w miarę potrzeby.

Prace i ćwiczenia odbywały się w zakładzie sadowniczym „Glinka“, w ogrodzie doświadczalnym Studium rolniczego na Prądniku czerwonym i w ogrodach zakładu Helełów lub schroniska Lubomirskich.

Wycieczek w ciągu roku odbyło się 31, z tych cztery razy do Krzeszowic, gdzie ze zwiedzania wzorowo prowadzonego ogrodu kwiatowego, jarzynnego a wreszcie i szklarni z przepyszną, wzorowo hodowaną a z każdym prawie dniem doskonałej wyglądającą roślinnością odnosiło się znakomitą korzyść. Oprócz powyższej miejscowości zwiedzono kilka razy ogród botaniczny, ogród miejski, zakłady p. Freegego w Krakowie i w Rakowicach, ogród na Woli Justowskiej, przy zakładzie Helełów i schronisku Lubomirskich, gdzie zawsze z całą uprzejmością wstępu nam udzielano — dalej plantację wierzby koszykarskiej w Dąbiu, ogród przy szkole ludowej w Dąbiu prowadzony przez dyrektora p. Szarka, kilka ogrodów na Czarnej wsi i Krowodrzy oraz kilka sadów wzorowych włościańskich założonych przez Towarzystwo ogrodnicze krakowskie.

Sprawozdanie wykonawcy sadów wzorowych z r. 1908.

W roku sprawozdawczym otrzymano 25 zgłoszeń z prośbą o założenie sadów wzorowych, z tych 10 zgłoszeń nie uwzględniono dla tej przyczyny, że gleba przeznaczona pod sad zdawała się być nieodpowiednią, lub też sam zgłaszający się nie dawał należytych rękojmi, że przyjętych na się zobowiązań z racy założenia u niego sadu wzorowego należycie wykonywać będzie; na jedno zgłoszenie nie dano dotychczas odpowiedzi, albowiem przed nastaniem mrozów nie zdążono obejrzeć terenu pod sad; 14 zaś zgłoszeń przyjęto po zbadaniu warunków, w jakich sady wzorowe w przyszłości znajdować się będą. Zgłoszenia te są od następujących włościan:

1. Franciszka Sieńki z Bibic, pow. Krakowskiego.
2. Szczepana Wiertka z Bronowic Wielkich, pow. Krak.
3. Andrzeja Tereszczyka z Górki, pow. Krak.
4. Franciszka Widłaka z Witkowie, pow. Krak.
5. Rajmunda Soboszka z Półwsia Zwierzyn., pow. Krak.
6. Kazimierza Ziętary z Górki narodowej, pow. Krak.
7. Piotra Prochala z Zielonek, pow. Krak.
8. Bięczyckiego, wójta z Zielonek, pow. Krak.
9. Stanisława Rumiana z Bolechowic, pow. Krak.
10. Franciszka Wójcika z Rudawy, pow. Chrzanowskiego.
11. Wojciecha Wójcika z Rudawy, pow. Chrzanowskiego.
12. Michała Juszkiewicza z Gwoźdźca, pow. Brzeskiego.
13. Józefa Matusa z Ruszczy, pow. Bocheńskiego.
14. Jana Garstki z Opacianki, pow. Pilzneńskiego.

Doprowadzić do skutku założenie sadu udało się tylko w 3 miejscach: w Gwoźdźcu, Bolechowicach i Opaciance. W pozostałych 11 wsiach roboty przygotowawcze wykonano i ziemię uprawiono, miejsca pod drzewa wytyczono, doły wykopano i zaprawiono. Weznesne zeszłoroczne mrozy i śniegi roboty przerwały i ostatnią czynność, posadzenie drzewek, odłożono do najwcześniejszej wiosny tego roku.

Przy prowadzeniu sprawy zakładania sadów wzorowych zwracano największą uwagę na okolice Krakowa, a to w tym celu, ażeby założony sad wzorowy zawsze mógł korzystać z należytej opieki i dozoru Towarzystwa ogrodniczego. Rezultatem starań tych jest to, że z 14 zgłoszeń przyjętych przypada na pow. Krakowski aż 9, na pow. Chrzanowski 2, a zaledwie po jednym zgłoszeniu na pow. Brzeski, Bocheński i Pilzneński. Przestrzenie wzięte pod „sady wzorowe“ wynoszą w przecięciu od $\frac{1}{2}$ do 1 morga. Największe sady wzorowe będą u gospodarzy: Szczepana Wiertka z Bronowie wielkich i Franciszka Widłaka z Witkowie. Oba te sady będą miały więcej niż po 50 sztuk drzew owocowych. Sady Franciszka Wójcika i Wojciecha Wójcika z Rudawy, stanowiące nierozzerwaną przestrzeń, będą miały 114 drzew.

Po za zakładaniem sadów wzorowych zajęto się agitacją na korzyść suszarń śliwek w powiecie Brzeskim, gdzie teren ku temu zdaje się być bardzo odpowiednim, gdyż można znaleźć niejedną wieś, w której każdy gospodarz nawet najbiedniejszy jest właścicielem sadu śliwkowego. Rezultatem starań było wybudowanie kosztem 511 kor. suszarni typu bośniackiego na Łysej górze, pow. Brzeskiego, u gospodarza Wiktora Kapusty. Na rok bieżący już 2 zgłoszenia na budowę suszarń śliwek nadeszły do wykonawcy sadów wzorowych: od mieszkańca Łysej góry Stanisława Staszki i od mieszkańca Gwoźdźca w pow. Brzeskim Michała Juszkiwicza.

W tym samym Brzeskim powiecie poczyniono kroki ku zorganizowaniu w Porąbce Uszewskiej spółki owocarskiej, również zaimponowano tu zbiór pestek z dzikich drzew owocowych. Sprawozdanie z roku pierwszego starań w tej dziedzinie nie zaimponuje cyframi, albowiem zdążono zebrać zaledwie 10 kilogr. pestek śliwek lubaszek i 3 kilogr. pestek jabłoni dzikich. Wydaje się być bardzo prawdopodobnem, że obecnie, kiedy powstał w Krakowie „Związek hodowców nasion“ i został już otworzony sklep Związku tego z nasionami, sprawa zbioru w Galicyi pestek dzikich drzew owocowych pójdzie krokiem rażniejszym.

W końcu dodać należy, że z Zielonek pow. Krak. nadeszło parę zgłoszeń dotychczas ustnych, z prośbą o założenie kilku większych rozmiarów plantacyj szparagowych. *Józef Tacikowski,*

wykonawca sadów wzorowych przy Tow. ogr. w Krakowie.

Pośrednictwo w pracy.

Do biura Towarzystwa zgłosiło się w roku sprawozdawczym 11 pracodawców, potrzebujących fachowych ludzi do prowadzenia ogrodów, i 19 ogrodników poszukujących posad. Towarzystwo zawiadomiło tak jednych jak drugich o zaofiarowanych posadach i warunkach umowy, o ile były podane przez strony interesowane do wiadomości Towarzystwa. W 2 wypadkach zawiadomiono Towarzystwo o zawarciu umowy między stronami, zresztą niewiadomo Towarzystwu o skuteczności udzielanych informacji.

Kurs ogrodnictwa dla nauczycieli ludowych.

Kurs ogrodnictwa dla nauczycieli ludowych, organizowany co rok przez Towarzystwo ogrodnicze, odbył się w roku sprawozdawczym t. j. 1908 w ogrodzie doświadczalnym Studium rolniczego krak. Uniw. i w zakładzie ogrod. Towarzystwa ogrodniczego „Glinka“ w Prądniku Czerwonym pod Krakowem.

Kursem kierował p. J. Brzeziński, inspektor ogrodu doświadczalnego, docent Uniw. krak.; wykłady prowadzili pp. J. Brzeziński i dr. S. Krzemieniewski; przy zajęciach praktycznych pomocnym był p. J. Tacikowski.

Kurs odbywał się w 2 porach roku: na wiosnę i latem; razem trwał 22 dni.

W kursie brało udział 12 nauczycieli, mianowicie panowie:

1. Starzyk Jan, z Ponikiew.
2. Gworek Jan, z Gołkowie.
3. Kowalski Ignacy, z Kosiny.
4. Stefanik Bolesław, z Umieszcz.
5. Polek Stanisław, z Kręcina.
6. Sieńko, z Kamienia.
7. Starzewski Mikołaj, z Lanckorony.
8. Jarecki, z Głowaczowy.
9. Paździur Jan, z Rybitw.
10. Kotaś Jan, z Nieczajny.
11. Żmuda Piotr, z Nockowy.
12. Ciecieręga Jan, z Przybysławic.

Kurs wiosenny podzielony był na dwie części: teoretyczną i praktyczną. Teoretyczne wykłady odbywały się w godzinach przedpołudniowych, a służyły tylko jako uzupełnienie głównej części kursu, t. j. praktycznej. Wykładane przedmioty (ujęte w 34 godzin) były następujące:

1. Sadownictwo i pomologia; wykładał inspektor J. Brzeziński w 14 godzinach.

2. Warzywnictwo w inspekcji i gruncie; wykładał również p. J. Brzeziński w 10 godzinach.

3. Chemia, fizjologia roślin, nauka o glebie i nawozach — w głównych zarysach; wykładał dr. S. Krzemieniewski w 10 godzinach.

Wykłady uzupełniane były ćwiczeniami botanicznymi.

Czas popołudniowy (od godziny 2 - 6) poświęcano pracom praktycznym.

Uczestnicy kursu przerobili własnoręcznie wszelkie prace w ogrodzie: założyli inspekta, siali, pikowali w takowych, robili regulówkę, wykonywali wszelkie prace w szkółkach, czyścili i cięli drzewa.

W czasie kursu części letniej — od 14. do 19. lipca — poświęcono pierwszy dzień — jak corocznie — oglądaniu rezultatu prac wykonanych na wiosnę; kursисти przechodzili także wszelkie prace letnie w ogrodzie.

W następnych dniach wykonano następujące wycieczki:

1. Do ogrodów handlowych p. Freegego.
2. Do ogrodu przy zakładzie ks. Lubomirskich (Kraków).
3. Do ogrodu przy zakładzie im. Helełów (Kraków).
4. Do ogrodu botanicznego w Krakowie.
5. Do ogrodu p. Szarka w Dąbiu pod Krakowem.
6. Do ogrodu szkolnego, jakoteż do parku i książęcych ogrodów warzywnych w Woli Justowskiej.
7. Do plantacyj warzywnych w Czarnej Wsi.
8. Do prywatnego ogrodu prof. Janczewskiego w Krakowie.

Uczestnicy kursu otrzymali pudełka z narzędziami ogrodniczymi, t. j. z piłką, nożem ogrod., sekatorem i t. d., oraz książki Brzezińskiego „Hodowla drzew i krzewów owocowych“. — Przedmioty te stały się własnością kursistów. Rezultat ogólny kursu okazał się bardzo dobrym. Wszystkim 12 uczestnikom kursu wydano świadectwa frekwencyjne.

Komitet krajowej hodowli nasion ogrodowych.

Na przedstawiony w Towarzystwie wniosek p. Pola, wybrany został przez Wydział dnia 14. lipca 1908 r. komitet mający się zająć sprawą rozwoju hodowli nasion w kraju. Wybrani zostali pp. Ziobrowski, Schenker, Pol i Brzeziński. Komitet ukonstytuował się w dniu 14. lipca, wybierając p. Ziobrowskiego na przewodniczącego a p. Pola na sekretarza.

Komitet krajowej hodowli nasion ogrodowych odbył 16 posiedzeń, na których zajmował się początkowo zagadnieniami teoretycznymi jako to: zbadaniem warunków hodowli nasion u nas na przyszłość, zbieraniem wiadomości co do hodowli już istniejących i co do organizacyi handlu nasionami w kraju i obmyślenia środków, aby rozpowszechnić u nas fachową znajomość zasad hodowli nasion.

Na posiedzeniu dnia 19. listopada postanowił komitet rozpocząć także akcyę bezpośrednią w kierunku zorganizowania handlu nasionami, z uwzględnieniem bojkotu towaru pruskiego, i zapoczątkowania hodowli. W tym celu postanowił komitet dążyć do utworzenia odrębnej organizacyi handlowej i hodowlanej jako stowarzyszenia zarobkowo-gospodarczego z ograniczoną poręką zostającego pod kontrolą Towarzystwa ogrodniczego w Krakowie. W tym celu opracowywał komitet statut stowarzyszenia noszącego nazwę „Związek hodowców nasion“, zbierał udziałowców, przeprowadzał korespondencyę, wynajął sklep w Krakowie i zorganizował handel, jednym słowem funkcjonował jako tymczasowy wydział nowego stowarzyszenia, dopóki to ostatnie nieukonstytuowało się ostatecznie.

W dniu 26. stycznia 1909 roku odbyło się ostatnie posiedzenie komitetu krajowej hodowli nasion, a tegoż dnia ukonstytuował się „Związek hodowców nasion“ stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką. Osiągnąwszy ten cel, komitet rozwiązał się.

SPIS CZŁONKÓW

Towarzystwa ogrodniczego w Krakowie w roku 1908.

Wydział Towarzystwa:

Prof. Dr. Edward Janczewski, prezes.
Zofia hr. Tarnowska, wiceprezesowa.
Inspektor Józef Brzeziński, sekretarz.
Henryk Müldner, skarbnik.
X. kanonik Juliusz Drohojowski.

Dr. Adam Krzyżanowski.
Dr. Seweryn Krzemieniewski.
Baron Edward Lipowski.
Inspektor Bolesław Malecki.
Prof. S. Ziobrowski.

Komisya rewizyjna:

Zygfried Schenker.

Adolf Graca.

Zastępcy komisji rewizyjnej:

Piotr Bojarski.

Gustaw Pol.

Zakład sadowniczy Towarzystwa:

Kuratorya: Ze strony c. k. Ministerstwa rolnictwa: delegat c. k. Namiestnictwa Dr. Fedorowicz, prezes kuratoryi; zastępca: starszy komisarz Wykowski.
Ze strony Wydziału krajowego: Dr. Fr. Paszkowski, Fr. Vetulani.
Ze strony c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie: Dr. Jan Hupka, Dr. Adam Krzyżanowski.

Zarząd: Inspektor zakładu z ramienia Towarzystwa ogrodniczego: Józef Brzeziński. Kierownik: Józef Gabryl.

Członkowie Towarzystwa:

Członkowie założyciele:

Potocka hr. Adamowa, Krzeszowice. †
Janczewski Edward, Prof. Dr. Kraków,
ul. Wolska 16.
Straszewski Maurycy, Prof. Dr., Kraków.
Tarnowska hr. Zofia, Dzików.

Członkowie honorowi:

Potocka hr. Adamowa, Krzeszowice. †
Baltet Karol, Troyes, Francya. †
Jankowski Edmund, Warszawa, ul. Mazowiecka 11.
Hoser Wincenty sen., Warszawa, Aleje Jerozolimskie 53. †
Konezewski Józef, Ostrówki, p. Kowel na Wołyniu.

Członkowie zwyczajni:

- Administracya dóbr zatorskich, Zator.
Antoniewicz Teodor, Korjukowska,
Czernigowska gubernia.
Białobok Jan, ogrodnik krajowej śred.
szkoły rolniczej Czernichów.
Błażowska Józefa, baronowa, Ryczów.
Błotnicki Jan, Dzikowiec
Boguszowa Adamowa, Kraków, ul. Go-
łębia 6.
Bojarski Piotr, Kraków, ul. Straszew-
skiego 27.
Browicz Tadeusz, Prof. Dr., Kraków,
ul. Krupnicza 5.
Brunicki bar. Julian, Podhorce, p. Stryj.
Brzeziński Józef, Prądnik czerwony.
Brzeziński Kazimierz, Zaleszczyki.
Buszczyńska Jadwiga, Górka narodowa,
p. Prądnik czerwony.
Bzowski Kazimierz, Żerostawice, p. Ła-
panów.
Bzowski Stanisł., c. k. rotmistrz, Tarnów.
Chrzański Teodor, Warszawa, ul. Mar-
szałkowska 123.
Chwalibogowski Dr. Witold, Kraków,
ul. Podzamecze 14.
Cieńska Marya, Uwisła, p. Chorostków,
via Tarnopol.
Cybulska Julia, prof., Kraków, ul. Ba-
sztowa 5.
Czaputowicz Aleksander, Krowodrza 78.
Czerwiński Kazimierz, Lwów, ul. Gli-
niańska 8.
Dettlof Karol, Prądnik czerwony.
Dobrzańska Róża, Kraków, ul. Lore-
tańska 8.
Domański Stanisław, Prof. Dr., Kraków,
ul. Szezepeńska 9.
Drohojowska hr. Stefania, Tułkowice,
p. Tamanowice koło Mościsk.
Drohojowski hr. Stanisław, Kraków, ul.
Jabłonowskich 3.
Drohojowski Juliusz, X. kanonik, Kra-
ków, ul. Koletek 12.
Dzieduszycka hr. Karolowa, Siechów,
p. Sokołów.
Ekielski Józef, Dr., Lwów, Wydział
krajowy.
Emilewicz Jan, Podgórze, ul. Kalwaryj-
ska 30.
Fetter Karol, emeryt. starosta, Czarna
wieś 59.
Fink Adam, Komorniki, p. Dąbie koło
Dobczyc.
Fischer, Dyr. tramw. miejsk., Kraków.
Fischerowa Michalina, Bronowice wiel-
kie, p. Łobzów.
Franczak Jan, Pieniaki, Założce.
Freege Emil, Kraków, Sukiennice.
Gatscher Helena, Kraków, ul. Floryań-
ska 18.
Głazewski Adam, Dr., Chmielowa, p.
Latacz.
Głębocki Jan, Łaszki, p. Starokonstanty-
nów, gub. wołyńska.
Głodziński Antoni, X, c. k. Rada
szkolna we Lwowie.
Gniewoszowa Aniela, Konty, p. Ożydów.
Gniewosz Feliks, Jasionów koło Zło-
czowa.
Götz-Okocimski Jan, baron, Okocim.
Gołba X. Franciszek, Kraków, Plac Domi-
nikański 3.
Goliński Stanisław, Dr., Półwsie zwierz-
nieckie.
Grabowicz Dr., Jaśkowice, p. Brzeźnica.
Graca Adolf, Kraków, Magistrat.
Greyber Aleksander, Pękowice, p. Zie-
lonki.
Grosse Juliusz, Kraków, pałac Spiski.
Hahn Jerzy, Prądnik czerwony, budynek
wojskowy.
Hallerowa Ewa, Jureczyce, p. Skawina.
Hallerowa Lucyna, Polanka, p. Skawina.
Harlender Stanisław, prof., Kraków, ul.
Batorego 1.
Hercokowa Marya, Kraków, ulica Wy-
goda 4.
Heydel bar. Melania, Beremiany, p. Ja-
złowiec.
Hicner Aleksander, Dr., Jasło.
Horodyska Aniela, Tłusteńkie, p. Pro-
bużna.
Horodyska Leonia, Kołędziany.
Horoszkiewiczowa Olga, Kraków, Dy-
rekeya kolei państwowych.
Hoser Piotr, Warszawa, Jerozolimskie
aleje 53.
Hupka Jan, Dr., Niwiska, p. Kolbuszowa.
Jaworski Zygmunt, Dr., Kossowa, p. Brze-
źnica.
Jentys, Prof. Dr., Kraków, ul. Łobzow-
ska 24.
Jerzmanowski Erazm, Prokocim, p. Pod-
górze.
Kawecki Stanisław, Husiatyn.
Kellerman Kazimiera, Kańczuga.

- Kirchmayer Elżbieta, Radziszów, p. Skawina.
- Kisielewski August, wł. realn., Podgórze, plac Serkowskiego.
- Klasztor OO. Kapucynów, Kraków, ul. Loretańska.
- Klus Ignacy, Prądnik czerwony.
- Knapieński Ludwik, Kraków, ul. Sławkowska 4.
- Knausowa Anna, Piaski ad Grzegórzki.
- Komorowski Stanisław, Dr., Kraków, ul. Kanonicza 8.
- Konopczyńska Ludwika, Warszawa, ul. Moniuszki 7.
- Konopkowa Kazimiera, Modlnica.
- Konwent OO. Misyjonarzy, Kraków, Kleparz.
- Kółko rolnicze, Radziszów, p. Skawina.
- Kopff Józef, Dr., Kraków, ul. Karmelicka 44.
- Kopiński Jacek, X., proboszcz, Babice koło Alwerni.
- Korytko Ksawery, Kraków, ulica Wolska 6.
- Kossakowa Wojciechowa, Kraków, Plac Kossaka.
- Kozłowska Marya, Gorzno, Prusy Zachodnie.
- Kozłowiecki Adam, Huta Komorowska, p. Majdan.
- Krobicki Henryk, Dr., Mikołaj, p. Wadowice.
- Kromer Aleksander, X., Skomielna, p. Chabówka.
- Krzanowska Józ., Bochnia, ul. Oracka
- Krzeczunowicz Włodzimierz, Dr., Janowice koło Zakliczyna.
- Krzemieniewski Seweryn, Dr., Kraków, ul. Swoboda 3.
- Krzyżanowski Adam, Dr., Kraków, ul. Łobzowska 14.
- Kukła Adolf, Prądnik biały.
- Kwerka Józef, Głogoczów, p. Mogilany.
- Kwerka Maryan, Wieliczka.
- Kwiatkowska Nazara, Kraków, ul. Zwierzyniecka 19.
- Kwiciński Józef, Kraków, ul. Dolne młyny 3.
- Landsberg Malwina, Terliszki, p. Żyzmory, gub. Wileńska.
- Leo Juliuszowa, Prezydentowa, Kraków.
- Lewartowski bar. Michał, X., Tartaków pod Sokalem.
- Lichański Władysław, instr. ogr., Lwów.
- Lipowska bar. Iza, Kraków, ulica Karmelicka 42.
- Lipowska bar. Konstancya, Nowy Sącz, ul. Matejki.
- Lipowski bar. Edward, Kraków, ul. Karmelicka 42.
- Lubomirska ks. Adamowa Marya, Miżyniec.
- Łazarski J., Prof. Dr., Kraków, ul. Dietłowska 97.
- Łukasik Ignacy, Limanowa.
- Madeyska M. Janowa, Parchacz, p. Krystynopol.
- Madeyski Poraj Stanisław, Dr. Exc., Wola Justowska.
- Malecki Bolesław, Kraków, ul. Lubicz 23.
- Małecka Albina, Nowy Sącz.
- Marcoin Tad., Kraków, ul. Studencka 7.
- Matusiński Jacek, Kraków, ulica Garncarska 17.
- Maurizio Edward, Strzelce wielkie, p. Szezurowa.
- Mazurkiewicz Józef, Czarna wieś 55.
- Meyer Alojzy, Kozy.
- Meyer Jan, budowniczy, Kraków, ul. Miódowa 45.
- Michalska Karolina, Kraków, ul. Szewska 20.
- Mieroszowska hr. Elżbieta, Bobrek, p. Oświęcim.
- Mikulski Władysław, X., Kraków, prob. św. Krzyża.
- Milieski Alf., Kraków, ul. Karmelicka 29. †
- Miziewiczowa Marya, żona dyrektora Kasy oszczędności, Podgórze.
- Müldner Henryk, Kraków, Administracja „Czasu“.
- Müller Stefan, Kraków, Mały Rynek 7.
- Niedzielski Larysz Stanisław, Śledziejowice, p. Wieliczka.
- Niezabitowski Waleryan, c. k. kontrolor, Tarnobrzeg.
- Ogińska księżna, Bobrek, p. Oświęcim.
- Olszewski Karol, Prof. Dr., Kraków, gmach chemii Uniw. Jag.
- Ostaszewska Aniela, Klimkówka, p. Rymanów.
- Paderewski Ign., Riond-Bosson, p. Morges, Szwajcarya.
- Padlewski Stanisław, Libertów, p. Swozowice.
- Pareńska Eliza, prof., Kraków, ul. Wiełopole 4.
- Paszkowski Franciszek, Dr., Dyrektor Kraków, ul. Basztowa 8.
- Pichór Fr., Śmietnica koło Grybowa.
- Piotrowska M., Kraków, ul. Smoleńska 3.
- Plater-Zyberk hr., Moszków koło Sokala.

- Podezaski Jan, pełnomocnik ordynacji, Sieniawa.
- Pol Gustaw, Kraków, ogród botan.
- Popiel Kazimierz, Zielonki.
- Popielówna Zofia, Ruszcza, p. Pleszów.
- Potocka hr. Aniela, Rukomysz, p. Buczacz.
- Potocka hr. Antoniowa, Olsza, p. Kraków.
- Potocka hr. Kryst., Exc., Krzeszowice.
- Potocki hr. Antoni, Olsza, p. Kraków.
- Potulicka hr. Franciszkowa, Żmigrod.
- de Préval Władysław, Waldhaus-Lützel-flüh, Szwajcarya.
- Prysak Piotr, Prof., Kraków, Seminarjum żeńskie.
- Rada powiatowa Limanowska, Limanowa.
- Ramzowa Ewelina, Kraków, ul. Szujskiego 6.
- Romanowski Józef, Prądnik biały.
- Romanowski Stanisław, Kraków, ulica Basztowa 8.
- Romer Stefan, Jodłownik, p. Tymbark.
- Rostański Józef, Prof. Dr., Kraków, ul. Łobzowska 22.
- Rozdolski Maciej, Kąsna dolna, p. Ciężkowice.
- Rutowski Klemens, Dr., Łąka, p. Rzegocina.
- Rzącowa Marya Tadeuszowa, Kraków, plac Kossaka.
- Sawicka Bronisława, Kraków, ul. Łobzowska 26.
- Schenker Zygfryd, Podgórze, ul. Krzeszowskiego.
- Schmidtowa Klementyna, Krzywaczka, p. Izdebnik.
- Schneider Ludwik, Dr., Kraków, ulica Floryańska 34.
- Schoengutowa Natalia, Kraków, ulica Pijarska 9.
- Schronisko ks. Lubomirskich, Kraków.
- Sierosławski Stanisław, członek redakcji „Czasu“.
- Skarb Izdebnicki, Izdebnik.
- Skarszewski Żuk Adam, Przyszowa, p. Limanowa.
- Skołubowa Jadwiga, Lubzina, p. Ropczyce.
- Śliwiński Wacław, Kotlarka, p. Chodorków, gub. kijowska.
- Sławiński Przemysław, Klecza górna, p. Wadowice.
- Sozański Stefan, Sozań, p. Stary Sambor.
- Starorypiński Bruno, Karabczajówka, p. Tynna, gub. podolska.
- Starzecki Karol, Odrzechowa, p. Rymanów.
- Starzewska Anna, Kraków, ulica Floryańska 14.
- Stawiarski Waleryan, Jedlicze.
- Suska, Kraków, plac Dominikański.
- Szawłowski Stanisł., Barysz, p. Monasterzyska.
- Szołajska Włodzimiera, Kraków, ulica Szczepańska 11.
- Tałasiewicz Zygmunt, naczelnik sądowy, Krościenko n. D.
- Tesarz Jan, naczelnik stacji, Tarnobrzeg.
- Towarz pszczelniczo-ogrodnicze nauczycieli, Łańcut.
- Towarzystwo rolnicze, Dębica.
- Towarzystwo rolnicze krakowskie, Kraków, ul. Basztowa 6.
- Towarzystwo rolnicze sądeckie, Nowy Sącz.
- Trzebiński Józef, Dr., Śmiła, gub. kijowska.
- Tyszkiewiczowa hr. Natalia, Werynia, p. Kolbuszowa.
- Ujejska Stefania, Zacisze, p. Husiatyn.
- Ustrzycka Aleksandra, Czelatycę, p. Boratyn.
- Ustrzycki W. Zamiechów, p. Radymno.
- Walentowiczowa Teresa, Kraków, ulica Pędzichów 12.
- Wilkoszewski Witold, Kraków, Stradom 7.
- Wiszniewska Lucyna, Kraków, ul. Floryańska 15.
- Witkowska Antonina, profesorowa, Kraków, zakład fizyczny.
- Włodkowa, Dąbrowica, p. Chrostowa koło Bochni.
- Wozniakowska Magdalena, Kraków, ul. Krupnicza 3.
- Wroński Michał, X. proboszcz, Więclawice, p. Michałowice (Królestwo Polskie).
- Wyczółkowski Leon, Prof., Kraków, ul. Jabłonowskich 2.
- Wysocka Zofia, Lipowiec, p. Babice.
- Zarząd szkółek leśnych, Borówna, p. Wiśnicz.
- Zduniowa Róża, Raba wyżna, p. Chabówka.
- Ziobrowski S., Profesor, Borek Fałęcki, p. Podgórze.
- Żuławska Wład., prof., Kraków, ulica Długa 82.

Członkowie nadzwyczajni:

- Albrecht Jan, Nowa Aleksandrya (Królestwo Polskie).
Bandoła Józef, kier. szkoły, Ryczów.
Baran Wojciech, Bonarka.
Baranowska Janina, Kraków, ul. Garbarska 8.
Będys Franciszek, Bibice l. 69, p. Zielonki.
Bergandy A., Żelice, powiat wągrowiecki, W. Ks. Poznańskie.
Bieroński Wincenty, naucz. szk. męsk. im. Dietla, Kraków, ul. Grodzka 4. †
Biskupska Izabela, Kraków, Batorego 16.
Bogdanikówna Zofia, Kraków, ul. Wielopole 4.
Boryszko Zygmunt, Witkowice, p. Ropczyce.
Brochocka Emilia, Mołodów, p. Motol, gub. Grodzieńska.
Budny Adam, X. proboszcz, Górne Międzyrzecze, Śląsk austriacki.
Bujas Jan, nauczyciel, Raba wyżna.
Bukowski Adam, Kraków, ogród botaniczny.
Bulicz Stanisław, Rakowice, u p. Freege.
Chmielewski Wład., kier. 2-klas. szk., Posada nowomiejska, p. Nowe Miasto.
Chmielowski Eugeniusz, dyr. szkoły, Przecław.
Chomicz Józef, Kraków, Pędzichów 15.
Chrzanowska Jadwiga, Kraków, ulica Karmeliicka 24.
Chrząstowska Jadwiga, Kraków, ulica Długa 37.
Ciechomski Wojciech, Prądnik Czerwony.
Ciszewska Marya, Kraków, ul. Starowiślna 23.
Czechowicz Ludgard, Human.
Czernoch Karol, naucz., Dębno koło Brzeska.
Czerny Fryderyk, Czaniec, p. Kęty.
Dąbska Józefa, Ludziska, p. Markowice, WKs. Poznańskie.
Dobek Adela, Kraków, Straszewskiego 6.
Dobrowolska Ada, Kraków, ulica św. Jana 20.
Furdzik Jan, kier. szkoły, Wola Filipowska, p. Krzeszowice.
Gabryl Józef, Prądnik Czerwony.
Galli Andrzej, Kraków, zakł. Helclów.
Gauze Aleks., Kraków, Ogród miejski.
Gorackowski Włodzim., Warszawa-Praga, Peterbs. 8.
Głuchowska Sabina, Dębniki, Poczta 11.
Góral Jan, Sieniawa.
Górecka Janina, Kraków, Karmeliicka 22.
Grania Karol, Istebna, Śląsk. austr.
Hałaciński K., Kraków, ulica św. Jana 16.
Hanusiak W., Barwałd górny, p. Kalwarya.
Hoya Wojciech, Brzezowa, p. Dobczyce.
Jodłowska Anna, Kraków, Batorego 25.
Jurczyńska J., Kraków, Studencka 21.
Kelles-Krausowa Marya, Kraków, Retoryka 10.
Kiełczewska Helena, Kraków, ul. Zwierzyniecka 32.
Kiersznowska Halina, Kraków, Starowiślna 8.
Koczur Jan, nauczyciel, Poręba Żegota, p. Alwernia.
Kognowicki Józef, Kojgole, p. Kiejdany, gub. kowieńska.
Kosiarka Franciszek, Prądnik Czerwony.
Kostro Edward, Prądnik Czerwony.
Kotowicz Elżb., Kraków, Retoryka 12.
Kowerska Jadw., Kraków, ul. Czysta 3.
Kozyra Brat, ogrodnik, Kraków, klasztor OO. Kapucynów.
Kradyna Włodzimierz, naucz., Przeczyca, p. Brzostek.
Krzysztoforska Hel., naucz., Kęty.
Krzyżak Józef, Rzeszotary, p. Świątniki górne.
Kuleszyńska Gabriela, Kraków, ul. Starowiślna 14.
Kurleto Jan, Poremba wielka, p. Niedźwiedź.
Kurlit Józef, Moszków koło Sokala.
Lendobecki Bronisław, kierownik szk., Krechów.
Lenkiewicz Stanisława, Kraków, Długa 37.
Łabno Jan, nauczyciel, Wiśniowa nad Wisłokiem.
Łaszczyńska Janina, Prądnik Czerwony.
Maciejewski Mac Józef, Brzeszcze, p. Jawiszowice.
Majlert Zdzisław, Kraków.
Maniecki Józef, Płaszów, p. Podgórze.
Michalski Witold, Prądnik Czerwony.
Miętka Wojciech, kierownik szk., Prądnik Czerwony.
Mihucki Wład., naucz., Grzymałów.
Mitera Adolf, nauczyciel, Podgórze, Łągiewnicka 12.

- Neuman Ida, Kraków ul. Graniczna 14
Niemyska Sewer., Kraków, Batoiego 26.
Okuleczyk Józef, Kościelniki, p. Cło.
Ongirska W., Kraków, ul. Grodzka 44.
Ordyniec Marya, Kraków, ulica Staro-
wiślna 3.
Paluch Aleksander, Prądnik Czerwony,
pole doświadczałne uniwersytetu.
Pudło Wojciech, Okocim
Radziejowska Wanda, Kraków, ul. Kro-
woderska 29.
Romanowski Aleksander, Bronowice
wielkie, p. Łobzów.
Rosenblum Julia, Usnarz. p. Krynki,
gub. Grodzieńska.
Rozwadowski Franciszek, Kraków, ul.
Łobzowska 24.
Rudnicki Stanisław, Kraków, ul. Koper-
nika 17.
Rumian Kazimierz, nauczyciel, Czulo-
wek, p. Przeginia duchowna.
Ruszczyćówna Ludwika, Kraków, ul.
Szujskiego 6.
Rzeszowski Leon, kierownik szkoły, Ja-
worzno.
Sędera Stanisław, Rybna, p. Przeginia.
Sękiewicz Zbign., Kraków, ul. Czysta 11.
Skibniewska Helena, Kraków, Bracka 7.
Skorupa Tom., Kraków, ul. Łazienna 5.
Skumiel Michał, kierownik szk., Mszana
dolna.
Słowik Piotr, naucz., Laskowa, p. Zator.
Solecka Fil., Kraków, ul. św. Jana 26
Stańko Wojciech, Glinka, p. Zborów.
Surzycka Anna, Sałwin, Królestwo
Polskie.
Szujska Jadwiga, Kraków, Podwale 1.
Szybowski Zygmunt, Skawa, p Cha-
bówka.
Szarek Stanisław, dyrektor, Dąbie pod
Krakowem.
Święcicka M., Kraków. Łobzowska 29.
Taciowski Józef, Prądnik Czerwony.
Tobola Jan, kierownik ogrodu, Zator.
Turowski Wincenty, Rzeszów, Towarzy-
stwo rolnicze.
Waszczuk Jan, Laubegast, p. Drezno.
Wesołowski Jan, Gotha Leinestr.
Wesołowski Stan., Paryż V.
Westfalewicz Władysław, Zborowice,
p. Ciężkowice.
Wierzbicka Zofia Kraków, Starowiślna 8.
Wiśniewski Bolesław, Boleń.
Wolff Halina, Kraków, ul. Sobieskiego 1.
Zacharyów Inocenty, nauczyciel, Duliby,
p. Stryj.
Zawadzki Tadeusz, Kraków.
Zajac Michał, Zaleszczyki.
Zgut Wincenty, naucz., Szczawnica.
Zielewiczówna Zofia, Kraków. ul. Sta-
chowskiego 2.
Zubrzycka A., Kraków, ul. Smoleńska 14.
Związek chrześ.-socyalny, Mazańkowiec,
p. Oberkurzwald (Śląsk austriacki).
Żaboklicki Maryan, Prądnik Czerwony,
ogród uniw.
Żochowski Wiktor, Prądnik Czerwony.
Żukowska Hel, Kraków ul. Podwale 14.

Zamknięcie rachunków

Towarzystwa ogrodniczego w Krakowie

za rok 1908.

Dochód.		Kor. h.
1. Reszta kasowa z r. 1907	2.955 ³⁵	
" " " " fundusz wydawniczy	1.528 ⁰⁸	4.483 ⁴³
2. Fundusz wydawniczy narosłe %	110 ⁶⁰	
" " ze sprzedaży wydawnictw	314 ⁹⁰	425 ⁵⁰
3. Wkładki członków:		
<i>a)</i> zwyczajnych	1.792 ⁶³	
<i>b)</i> nadzwyczajnych	223 [—]	
<i>c)</i> wpisowe	14 [—]	2.029 ⁶³
4. Subwencje:		
Ministerstwa rolnictwa:		
<i>a)</i> na kursa wieczorne i nauczycieli	3.500 [—]	
<i>b)</i> na cele Towarzystwa	3.000 [—]	
<i>c)</i> na instruktora ogrodnictwa	600 [—]	
<i>d)</i> na sady wzorowe	2.000 [—]	
<i>e)</i> Wydziału krajowego	2.000 [—]	
<i>f)</i> Gminy miasta Krakowa	200 [—]	11.300 [—]
5. Zwrot pożyczki „Glinki”		2.622 ⁶³
6. Opłata za praktykę ogrodniczą		900 [—]
7. % od ulokowanej gotówki		113 ⁶³
8. Zwrot kosztów		9 ⁸⁸
		21.884 ⁷⁰

Rozchód.		
1. Zakupno premij dla członków		390 [—]
2. Wydatki biurowe		175 ⁰⁴
3. Honorarium instruktora ogrod., sekretarki i obsługa		2.599 ⁹²
4. Czynnosc za lokal		1.300 [—]
5. Zakupno i oprawa dzieł, prenum. pism ogrodnich		88 ⁸⁰
6. Druki		248 ⁵⁰
7. Oświetlenie i opał		110 [—]
8. Koszta założenia sadów wzorowych		1.607 [—]
9. " budowy suszarni śliwek		400 [—]
10. " podróży naukowej p. Gabryła		400 [—]
11. " urządzenia wystawy róż		1.942 ¹⁰
12. " praktyki ogrodnictwa		235 ⁴⁷
13. Odprawa M. Jakimionkowej		1.200 [—]
14. Pożyczka udzielona zakładowi „Glinka”		1.600 [—]
	Do przeniesienia	12.296 ⁸³

	Z przeniesienia	12.296 ⁸³
15.	Wydatki na kursa nauczycieli	1.500 [—]
16.	„ „ „ wieczorne 1908/9	1.750 [—]
17.	„ „ „ „ 1907/8 dopłata	663 ⁸⁴
18.	Prasa owocowa z frachtem	264 ²⁶
19.	Dyplomy wystawowe	40 [—]
20.	Ławki, szafy na wykłady	658 [—]
21.	Wynagrodzenie za buchhalterję „Glinki“	280 [—]
22.	Koszta prawne kontraktu	50 [—]
23.	Wkładka do Związku przyjaciół drzewek	20 [—]
24.	Drobne wydatki, stemple, marki i t. p.	157 ⁹⁰
	Fundusz wydawniczy:	
25.	Za ogłoszenia w dziennikach	107 ⁷⁷
26.	„ odbitkę Pola „Hodowla roślin“ ark. 12—18	189 ⁶⁰
	Reszta kasowa z dniem 31. grudnia 1908 r.	3.906 ⁵⁰
		<u>21.884⁷⁰</u>

Wydawnictwo czasopisma „Ogrodnictwo“.

Dochód.

1.	Subwencya Wydziału krajowego	700 [—]	
2.	„ „ „ Ministerjum rolnictwa	800 [—]	1.500 [—]
3.	Prenumerata	1.729 ⁶⁵	
4.	Inseraty	358 [—]	
5.	Dawne roczniki i pojedyncze zeszyty	133 ⁶⁰	
6.	Z wydawnictw ogrodn.	5 ³⁶	
7.	% od ulokowanej gotówki	52 ¹⁵	2.278 ⁷⁶
8.	Z funduszu wydawniczego na druk odbitki Pol „Hodowla roślin“ ark. 12 - 18	189 ⁶⁰	
		<u>3.968³⁶</u>	

Rozchód.

1.	Druk i papier	1.362 ¹⁰	
2.	Honorarya autorskie	893 ⁴¹	
3.	Redakcyja, administracyja i ekspedycyja	738 [—]	2.993 ⁵¹
4.	Klisze		578 ⁷³
5.	Potrzeby kancelaryjne	16 ³²	
6.	Portorya	21 ³⁷	37 ⁶⁹
7.	Marki do ekspedycyi		230 ³⁰
8.	Ogłoszenia w dziennikach		128 ¹³
		<u>3.968³⁶</u>	

Pozostaje do wypłaty należność drukarni 893 kor. jako dopłata z fund. Tow. za „Ogrodnictwo“ dla członków, przeniesiona na r. 1909.

Za zgodność z księgami kasowemi:

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono i znaleziono zgodnie z przedłożonemi kwitami i załącznikami:

Kraków, 31. stycznia 1909.

Zygfryd Schenker.

A. Graca.

Stan majątku Tow. ogrodniczego z dniem 31. grudnia 1908.

		Kor. h.
1. Pozostałość kasowa z dniem 31. grudnia 1908	2.250 [·] 29	
2. " " " " " " "	1.656 [·] 21	3.906 [·] 50
fundusz wydawniczy		
3. Zaległe wkładki:		
a) członków zwyczajnych	1.013 [·] —	
b) " nadzwyczajnych	133 [·] —	1.146 [·] —
4. Wartość inwentarza wynosiła z końcem r. 1907	2.857 [·] 12	
Przybywa za zakupione ławki i prasę	922 [·] 26	
	3.779 [·] 38	
Odpisuje się na zużycie	755 [·] 86	3.023 [·] 52
5. Wartość nakładu dzieła: Brzeziński, „Szparagi“		
po odtrąceniu kosztów druku, honorarium		
i tantiemy	600 [·] —	
odchodzi za sprzedane egzemplarze	314 [·] 90	285 [·] 10
	8.361 [·] 12	8.361 [·] 12

ZESTAWIENIE RACHUNKÓW zakładu sadowniczego „Glinka“ w Prądniku czerwonym za rok 1908.

Dochód.

Rozchód.

	K.	h.		K.	h.
1. Stan kasy z dniem 1. stycznia 1908	460	39	1. Pokryty dług komitetu Tow. rolniczego	5.372	28
2. Subwencya państwowa	6.000	—	2. Pokryty dług Tow. ogrodn.	1.022	63
3. „ „ krajowa	2.000	—	3. Pensya kierownika	1.800	—
4. Ze sprzedaży krzewów i drzewek	7.203	90	4. „ buchhalterki	560	—
5. Ze sprzedaży warzyw i rozsady	2.817	98	5. Wynagrodzenie rachmistrza za rok „1907“	100	—
6. Ze sprzedaży kwiatów	301	74	6. Płaca służby	1.207	96
7. Pobrana pożyczka z Żivnost. Banka pro Czechy a Moravu	9.580	—	7. Robocizna	6.741	52
8. Zapłacone zaległości	527	01	8. Utrzymanie koni	1.511	36
9. Różni wierzyciele	116	—	9. Nawóz	838	70
			10. Drzewka i nasiona	883	96
			11. Opał i światło	350	—
			12. Szklarnia	300	—
			13. Inspekta	206	46
			14. Podatki i kosza intabulacyi	176	—
			15. Kosza ogólne, jak: aseku-racja, portorya, wydatki kancel., naprawa narzędzi, doniczki, lyko, opakowanie, cenniki i ogłoszenia	1.533	95
			16. Dzierżawa	1.200	—
			17. Spłata długu hipotecznego	2.991	08
			18. Zakupiony inwentarz	299	74
			19. Odsetki od pożyczki	335	07
			20. Stan kasy z dniem 31. grudnia 1908	1.576	31
				29.007	02
				29.007	02

Kraków, dnia 20. lutego 1909 r.

Edward Janczewski
Prezes Tow. ogrodniczego.

Józef Brzeziński
Sekretarz Tow. ogrodn.

Henryk Müldner
Członek Wydziału.

Sprawdzono i znaleziono zgodnie z przedłożonemi księgami, kwitami i alegatami.

KOMISYA KONTROLUJĄCA:

Zygfryd Schenker.

Adolf Graca.

Stan czynny.

Bilans zamknięcia z dnia 31. grudnia 1908.

Stan bierny.

	K.	h.		K.	h.
Gotówka w kasie	1.576	31	Pożyczka z Żivnost. Banka	9.580	—
Dłużnicy po odpisaniu zaległości wątpliwych	1.206	90	Różni wierzyciele	116	—
Zapas drzew do sprzedaży na wiosnę i niesprzedanych w jesieni	4.900	—			
Stan bierny z dniem 31. grudnia 1908 r.	2.012	79			
	9.696	—		9.696	—

Za zgodność z księgami rachunkowemi

Edward Janczewski
Prezes Tow. ogrodniczego.

Józef Brzeziński
Sekretarz Tow. ogrodn.

Henryk Müldner
Członek Wydziału.

KOMISYA KONTROLUJĄCA:

Zygfryd Schenker.

Adolf Graca.

№	Opis	Wartość
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

№	Opis	Wartość
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

№	Opis	Wartość
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100